

1a. Verklaring college bij eerste verzoek

Indien uw gemeente zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering is verleend, vult u 1a in en laat u 1b leeg. 1a bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening

Het college van de tekortgemeente verklaart dat zij maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld. Bij A, B, en C moet de 'hoofdvraag' (de vet gedrukte zin) worden beantwoord. De subvragen (de bullets direct onder de vraag) zijn suggesties voor gemeenten waar bij de beantwoording op in kan worden gegaan. Deze zijn dus facultatief. De vragen B en C staan toegelicht in een tekstbox.

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft signaleerd dat een tekort zal ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij gebruik maken van de rekentool verdeelmodel bijstandsbudgetten 2017¹ en/of de Benchmark van Divosa¹.

Tekstveld voor antwoord gemeente

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort te reduceren

Omschrijf in onderstaand tekstveld welke maatregelen zijn uitgevoerd om een bijdrage te leveren aan het reduceren van dit tekort.

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt in uw antwoord onderscheid maken tussen maatregelen genomen in 2017-2018 en maatregelen uit eerdere jaren.
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Modelaanvraagformulier Vangnetuitkering Participatiewet over 2017

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Gemeenten die een tekort hebben kunnen onder voorwaarden in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden zijn niet ieder jaar hetzelfde, kijk daarom op de website: www.toetsingscommissievp.nl. Op deze website kunt u ook meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag voor 15 augustus 2018.

Een verzoek Vangnetuitkering Participatiewet over 2017 kan uitsluitend via dit door de minister vastgestelde aanvraagformulier worden ingediend. Onderaan dit formulier staat meer achtergrondinformatie bij dit formulier, o.a. over de aanvraagprocedure, de wet en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SISA verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa.

Dit formulier bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring
2. De instemming van de gemeenteraad

Bij gedeelte 1 (verklaring college) kiest u tussen 1a of 1b:

- 1a: uw gemeente is zowel over 2015 als over 2016 geen vangnetuitkering verleend.
- 1b: uw gemeente is over 2015 en/of over 2016 wel een vangnetuitkering verleend.

Zowel 1a als 1b bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag volgt een tekstveld om het antwoord in te voegen. U kunt hierin tekst en eventueel tabellen of grafieken invoegen. Hierin kan ook worden aangegeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag.

Het formulier gaat door op de volgende bladzijde.

Toelichting bij B

- De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk de datum van inlevering van het verzoek (15 augustus 2018).
- Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een *bijdrage* aan de reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Omschrijf in onderstaand tekstveld het beoogde effect van de genoemde maatregelen, die een bijdrage leveren aan het reduceren van het tekort. Hierbij gaat het dus om een indicatie.

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.

Toelichting bij C

- De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen. De toetsingscommissie beoordeelt of een antwoord wordt gegeven op de hoofdvraag (vet gedrukt).
- Bij deze vraag wordt verwacht dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan een reductie van het tekort.

Tekstveld voor antwoord gemeente

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Drechterland verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie.

Datum:

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:

1b. Verklaring college bij een volgend verzoek

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Geef in onderstaand tekstveld een analyse van de oorzaken van het tekort.

Voor onze gemeente is in 2017 een tekort ontstaan van € 235.367. Ook in 2017 blijft het kantenbestand stijgen, deze stijging is in lijn met de landelijke stijging van het aantal mensen dat een beroep doet op bijstand. De instroom blijft in 2017 stijgen, ondanks dat er een economische groei plaatsvindt. Het eerste kwartaal van 2017 vertoont zelfs de sterkste groei sinds de crisis in 2008. Daarbij is het aantal bijstandsontvangers met een niet-westers migratieachtergrond toegenomen en het aantal bijstandsontvangers met een Nederlandse of westerse achtergrond gedaald. Ook blijven de aanvragen stijgen door de wijzigingen in de wet zoals het beperken van de toegang tot de Wajong en de WSW, het verkorten van de WW-duur en het verhogen van de AOV-leeftijd. Daarnaast is de groei van het aantal vergunninghouders/asielzoekers die een beroep doen op inkomensondersteuning via de bijstand een belangrijke oorzaak van de hoge instroom. Daarnaast is het macrobudget niet voldoende om de lasten te dragen waardoor het bedrag wat de gemeente krijgt te laag is om alle lasten te kunnen dragen.

Door sterke monitoring was al vroeg in 2017 duidelijk dat er een tekort zou ontstaan. In september ontvingen wij van de GR een analyse. In november heeft de raad hiervoor een besluit genomen.

B. Uitgevoerde maatregelen om het tekort verder te reduceren

Interne maatregelen

In opdracht van de Westerse gemeenten wordt Wersaam voor een gezamenlijke werkgroepsadering (samen met het LNVV), re-integratie en inkomensversteking. Op basis van het concept In-Door en Uitstrom biedt Wersaam zowel in de eigen inwerkbedrijven, als bij werkgroeps/opdrachgevers of in samenwerking met (sociale) ondernemers, de mogelijkheid om werkevering op te doen. Daarnaast zijn er aanvullende mogelijkheden voor ontwikkeling door middel van training, opleiding en certificering. Kandidaten worden zo voorbereid voor een plek op de arbeidsmarkt en gematcht met de beschikbare vacatures van het WSP (Werkgeversservicepunt). De belangrijkste beheersmaatregel die in Westerland is gelanceerd om tekorten op de BUIG te voorkomen is het opstellen van een nieuw beleidsplan voor de periode 2018-2023. Sinds de oprichting van Wersaam is er veel veranderd op het gebied van sociaal domein. Daarnaast zien we ontwikkelingen op de arbeidsmarkt die ons doen inzien dat onze strategie om mensen met een uitkering te laten uitstromen aangepast moet worden.

Instrumenten die in 2015/2016 zijn ingevoerd zijn verder ontwikkeld. Door onze processen onder de loep te nemen volgens de LEAN methode hebben we op verschillende processen ook winst weten te behalen. Daarnaast hebben we om inputgevraagd van onze medewerkers om processen te verbeteren. Er is geïnvesteerd in:

- De uitvoering van de Participatiewet.
- Het leren kennen van alle cliënten, waarbij iedereen die kan werken een coach heeft gekregen.
- Voor alle cliënten een re-integratieplan opstellen.
- Intern de werkprocessen op orde krijgen volgens de LEAN methodiek.
- Het leerwerkbedrijf verder ontwikkelen. Voor de re-integratietrajecten met behoud van uitkering zijn de programma's arbeidsgroei, arbeidsfit en arbeidsprof ontwikkeld, waarbij werken en leren centraal staan. Daarnaast wordt ook coachen op de werkvloer toegepast, waarbij cliënten direct terecht kunnen met vragen bij een coach op de werkvloer. Momenteel wordt ook onderzocht of er mogelijkheden zijn om een leerwerkbedrijf in de sector zorg en welzijn op te zetten.
- Niet alleen in de Leerwerkbedrijven maar ook bij grote werkgevers in de regio met veel vacatures zijn trajecten mogelijk met behoud van uitkering. Het gaat hierbij vaak om een beperkte periode leren en werken en daarna doorstromen naar regulier werk. Deze trajecten worden in samenwerking met werkgevers vormgegeven.
- Er is een mobiliteitscentrum ingericht voor ondersteunende trainingen, zoals sollicitatietraining. Onderdeel van het mobiliteitscentrum is het WerkSaam café, waarbij werkzoekenden kunnen binnenlopen en ondersteuning kunnen krijgen bij sollicitatieactiviteiten.
- Het leren van de taal wordt gecombineerd met werken bij WerkSaam. In samenwerking met Fiolet taaltrainingen is een programma gestart, waarbij inburgeraars leren en werken combineren en hierdoor sneller uit de uitkering stromen.
- Het Jongerenloket heeft vanwege zijn succes een fysiek loket gekregen in de binnenstad van Hoorn waarbij WerkSaam, UWV, RMC en onderwijs samenwerken om jongeren toe te leiden naar de arbeidsmarkt.
- Om de cliënt te ondersteunen zijn er bemiddelingsgroepen gestart. Cliënten worden groepsgewijs uitgenodigd om gezamenlijk aan de slag te gaan met solliciteren. Tijdens de bijeenkomsten worden verschillende thema's behandeld die te maken hebben met de zoektocht naar werk. Deze bijeenkomsten worden georganiseerd naast de individuele gesprekken die met bijstandsccliënten worden gevoerd.

In eerste instantie heeft WerkSaam zich gericht op het bemiddelen van kansrijke cliënten, waarbij de vraag van werkgevers centraal stond. In de toekomst zien we het aanbod van cliënten met een lange afstand tot de arbeidsmarkt toenemen. Daarnaast heeft WerkSaam geen doelgroepenbeleid. Steeds vaker blijkt echter dat sommige werkzoekenden een specifiekere aanpak behoeven. We zijn streng aan de poort geweest om alle aanvragen te screenen en gelijk in te zetten op het vinden van werk. Bij het niet nakomen van afspraken leggen we in relatief weinig gevallen maatregelen op. Naar aanleiding van deze bevindingen hebben we maatregelen om het tekort op de BUIG verder te reduceren. Deze maatregelen werken door in 2018 en verder. Het gaat om de volgende maatregelen:

Alle cliënten die kunnen werken, worden aangemeld bij een leer-werkbedrijf zodat hun kansen op de arbeidsmarkt toenemen.

Voor cliënten die betaald aan het werk kunnen, maar daarbij ondersteuning nodig hebben, worden instrumenten vanuit de participatiewet beter ingezet. Denk hierbij aan de inzet van beschut werkplekken, loonkostensubsidie en jobcoaching. Voor alle doelgroepen geldt dat WerkSaam arrangementen aanbiedt toegespitst op de kansen en mogelijkheden van de doelgroep. Voor elke doelgroep kijken wij met werkgevers wat een passend werkaanbod of passende scholing kan zijn. Om laaggeletterdheid tegen te gaan, richt WerkSaam zogenaamde taalpunten in waar mensen terecht kunnen voor hulp met het lezen, schrijven en rekenen. Verder wordt het digitale trainingsaanbod van WerkSaam uitgebreid. Ook de komende 4 jaar zijn we streng aan de poort. Iedere cliënt wordt zorgvuldig gescreend voor het recht op bijstand. Voor jongeren hanteren we een zoektijd en bemiddel het Jongerenloket deze doelgroep naar onderwijs of werk. WerkSaam heeft besloten om voor het handhaven een nieuwe weg in te slaan. Uit onderzoek blijkt namelijk dat een andere stijl van handhaven betere resultaten oplevert. Bij het 'handhaven nieuwe stijl' is het leveren van maatwerk van toepassing. In veel gevallen is er bij fraude geen sprake van opzet. In het geval van opzettelijke fraude treedt WerkSaam hard op.

Externe maatregelen

De vraag is of de ingezette maatregelen naar de toekomst toe voldoende zijn om uiteindelijk te zorgen dat het BUIG-budget niet meer overschreden wordt. Om daar houvast bij te hebben, is het handig om gebruik te maken van de Divosa benchmark. Door middel van deze benchmark kunnen de resultaten van WerkSaam vergeleken worden met de resultaten van gemeenten en samenwerkingsverbanden met een vergelijkbaar aantal inwoners.

Uit de benchmark komt naar voren dat WerkSaam in 2016 en 2017 niet afwijkt van vergelijkbare organisaties als het gaat om de instroom en de uitstroom. De benchmark laat daarmee zien dat de keuze voor meer focus op werk en de daarvoor ingezette maatregelen effect hebben en naar de toekomst toe moeten leiden tot een positief resultaat op de BUIG.

Naast de benchmark maakt WerkSaam gebruik van goede voorbeelden van andere gemeenten in de arbeidsmarkt regio Noord-Holland Noord, er vindt regelmatig overleg plaats waarin besproken wordt hoe er zo optimaal mogelijk gebruik gemaakt kan worden van re-integratiegelden.

Verder blijft WerkSaam het werkgeversservicepunt samen met het UWV verder ontwikkelen. Door naamsbekendheid en goede relaties met werkgevers op te bouwen hopen we meer mensen te kunnen plaatsen en op deze manier onze bijstandsuitgaven te beperken.

C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen

Door ons in de toekomst meer te richten op het bemiddelen van cliënten met een lange afstand tot de arbeidsmarkt voorzien we een toename in de uitstroomcijfers. Door een doelgroepenbeleid te hanteren zijn er meer trajecten op maat, waardoor ook hier de uitstroom loc zou kunnen nemen. Door streng aan de poort te zijn, voorkomen we fraudegevallen en wordt de instroom in de bijstand beperkt.

Bij het niet nakomen van afspraken worden meer maatregelen opgelegd, waardoor ten onterechte verstrekte bijstand teruggevorderd kan worden.

D. Ondertekening

Bij D volgt ondertekening. Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen (meer informatie hierover in de toelichting onderaan het formulier). De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Drechterland verklaart dat het voor 15 augustus 2018 de genoemde interne en externe maatregelen heeft getroffen om te komen tot verdere tekortreductie.

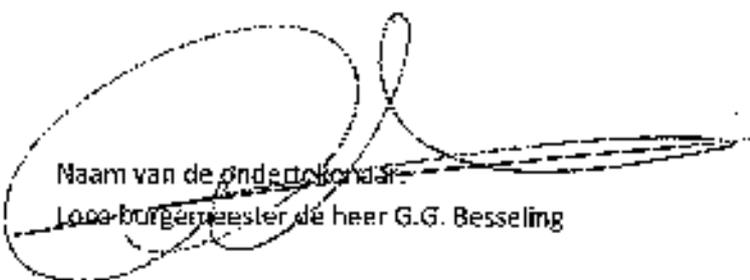
Datum: 17-07-2018

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar:
Loco secretaris de heer T.H. Riet

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar:
Loco-burgemeester de heer G.G. Besseling

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat deze verklaring de instemming van de gemeenteraad moet hebben. Met de instemming van de gemeenteraad bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De instemming heeft geen betrekking op het inhoudelijk oordeel dat de gemeenteraad eventueel over de maatregelen van het college heeft uitgesproken. De gemeenteraad hoeft het dus niet eens te zijn met de maatregelen.

De ondertekening geschiedt door burgemeester en griffier. De gemeenteraad dient uiterlijk voor het moment van indiening van het verzoek haar instemming te hebben gegeven, uiterlijk 15 augustus 2018.

De gemeenteraad van de gemeente Drechterland stemt in met de onder 1. afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Datum: 17-07-2018

Ondertekening

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar:
Burgemeester de heer M. Pijl

De griffier,

Naam van de ondertekenaar:
Waarnemend griffier mevrouw M. van Drooge

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring college eerste verzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring college bij vervolgvraag kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het moduleaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2017 dient uiterlijk op 15 augustus 2018 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fiscale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2018 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot wat kortreductie te komen. Deze verplichting gaat verder dan het tijdelijk vangnet, waarbij het feitelijk uitvoeren van maatregelen niet vereist was. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2017 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde fouten of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de Sfsa-verantwoording – al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven o.b.v. de informatie uit de vangnetuitkering 2015.

www.rijksoverheid.nl/doc/monitor/publicaties/2016/10/15/luul-verdix-inndel-bijstandsbudgetten-2017
www.divosa.nl/diensten/divosa-berch-maak